

IN DEZE NIEUWSBRIEF

INTERNATIONAAL

Teken de petitie voor een Nieuw Sociaal Contract!

1

VAKBONDSNIEUWS

14de EVV Congres in Wenen begonnen

2

“De passie waarmee mensen spreken is heel inspirerend”: impressies van het EVV/ETUC congres

3

FNV Europa nu ook op Twitter!

5

Koreanen op bezoek bij FNV in Amsterdam

6

NIEUWS UIT BRUSSEL

Wat willen Nederlanders van de EU?

7

De Westerschande tunnel - Een column van Martin Siecker

7

INTERNATIONAAL

Teken de petitie voor een Nieuw Sociaal Contract!

De 108e Internationale Arbeidsconferentie (ILC) van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) vindt plaats van 10 tot en met 21 juni 2019 in Genève. Bij de ILC zal ook dit jaar weer een Nederlandse werknemers delegatie van FNV, CNV en VCP aanwezig zijn. De missie van de ILO is het bevorderen van sociale rechtvaardigheid als voorwaarde voor duurzame vrede in de wereld, daarbij is een centraal uitgangspunt dat arbeid geen handelswaar is.

Dit jaar bestaat de ILO 100 jaar. Het streven is dat er tijdens de ILC een 100jarige (“Centennial”)-verklaring komt over de Toekomst van Werk. Deze verklaring is een kans om afspraken te maken over een geglobaliseerde economie die ten goede komt aan alle werkenden. Daarom pleit de ITUC namens de internationale vakbeweging voor [een nieuw Sociaal Contract](#).
Wat zijn de eisen?

- Rechten voor alle werkenden, of ze nou een formeel contract hebben of als zelfstandige de kost verdienen.
- Eerlijker salarissen, dat betekent vooral leefbare minimumlonen.
- Meer zeggenschap van de werkenden over hun werktijden.
- En een rechtvaardige transitie om het klimaatprobleem terug te dringen (en daarbij zorgen dat de noodzakelijke technologische veranderingen leiden tot waardig werk)

Zeg tegen de ILO dat we een Nieuw Sociaal Contract nodig hebben, dat een eerlijk deel garandeert voor alle werkende mensen. teken [de petitie](#). Deze wordt dan tijdens de ILC in juni a.s. aangeboden aan de ILO.

VAKBONDSNIEUWS

14de EVV Congres in Wenen begonnen

Deze week vindt het [14de EVV Congres](#) in Wenen plaats, bij het versturen van deze nieuwsbrief is het Congres nog in volle gang. In de volgende nieuwsbrief zullen we het aangenomen programme of action toelichten en ook zullen we het nieuwe bestuur van het EVV kort voorstellen. De FNV delegatie voor het EVV congres bestaat uit diverse sectoren en geledingen van onze bond: Han Busker (voorzitter), Tuur Elzinga (vice-voorzitter), Ledenparlementsleden Jan Schriever en Marga Beerepoot Bakker, sectorbestuur diensten Johan Huver, beleidsadviseur Europa Marjolijn Bulk, Algemeen Bestuur Richard de Graaf, Liselotte Struijs en Sacha Meijer van onze Nautilus bond, bestuurders Elly Heemskerk, Edwin Atema en Ellen Hoeijenbos, Catelene Passchier voorzitter werknemersgeleding in de ILO. Er zijn nog meer FNV-ers op het EVV Congres, zij maken alleen deel uit van andere delegaties: Janna Mud Europees bouwfederatie, Eric Vermeulen EPSU delegatie en Dick de Graaf FERPA delegatie. Kortom een bont palet aan FNV-ers zodat de diversiteit van onze vakbond goed vertegenwoordigd is!

Het Congres begon dit jaar met een prachtig Oostenrijks klassiek strijkorkest dat ook Ode an die Freude speelde. Nieuw dit jaar is het live volgen van de debatten via een [livestream](#). Het Congres werd geopend door diverse voorzitters: Viktoria Nagy namens de EVV jongeren, Rudy de Leeuw als EVV voorzitter en Wolfgang Katzian als voorzitter van de Oostenrijkse bond.

Foto: FNV delegatie aan het werk

De eerste dag is traditioneel de dag van de speeches van diverse gasten variërend van de Algemeen Directeur van werkgeverskoepel Business Europe, Europarlementariërs, tot algemeen secretarissen van het IVV en ILO. Ook worden de statuten aangepast en eventuele nieuwe leden geratificeerd. Vervolgens start de discussie over het ETUC Actieprogramma 2019-2022. Elke dag vindt er een discussie plaats over één of meerdere hoofdstukken. De FNV heeft in de voorbereiding naar het Congres als diverse amendementen samen met een meeleesgroep geformuleerd, de meerderheid is overgenomen. Op Economic governance zijn we als FNV niet gelukkig met de gekozen formuleren en zullen we onze zienswijze nog duidelijk voor het voetlicht brengen. Er zijn tussendoor diverse paneldiscussies en fringe meetings over diverse onderwerpen.

Op woensdag houdt de FNV samen met de Belgische collega's een lunch meeting voor vakbondsleiders over brievenbusfirma's en de aanpak daarvan op Europees niveau. Tuur Elzinga, lid van het Dagelijks Bestuur en vicevoorzitter van de FNV pleit voor een sterke en werkbare Europese definitie van brievenbusbedrijven en een verbod van hun gebruik voor grensoverschrijdende activiteiten. Janna Mud, FNV sectorhoofd Bouw en Wonen, gaf als voorbeeld het inmiddels opgedoekte uitzendbureau Atlanco Rimec, dat miljoenen winsten op de rug van werknemers maakte door middel van brievenbusconstructies met Cyprus. Zij pleitte voor betere ketenaansprakelijkheid in Europa, een centraal en openbaar Europees register dat alle bedrijven verplicht om hun uiteindelijke begunstigen te noemen, en financiële transparantie, zodat jaarrekening van de hele bedrijfsgroep, per land, per dochteronderneming - in Europa en in belastingparadijzen - publiekelijk in te zien zijn.

"De passie waarmee mensen spreken is heel inspirerend": impressies van het EVV/ETUC congres

Op het congres van Het Europees Verbond van Vakverenigingen (EVV; Engels: *European Trade Union Confederation*, kortweg ETUC) bespreekt de Europese vakbeweging met rond 650 deelnemers deze week haar prioriteiten. Hier wordt ook het EVV werkprogramma voor de komende vijf jaar (2019-2023) besloten. De FNV is actief lid van het EVV en dit jaar bestaat de Nederlandse delegatie uit de volgende mensen: Han Busker, Tuur Elzinga, Ellen Hoeijenbos, Edwin Atema, Marjolijn Bulk, Liselotte Struijs, Sascha Meijer, Dick de Graaf, Elly Heemskerk, Johan Huver, Janna Mud, Jan Schrieffer en Marga Beerepoot. Van FNV voorzitters tot bestuurders en kaderleden die diverse sectoren vertegenwoordigen, van de bouw tot callcenters, van transport tot zeevaart en zorg.

Wij hebben Marga Beerepoot, lid sectorbestuur Senioren, en Liselotte Struijs, Junior Industrial Officer van Nautilus International gevraagd wat zij van het congres vinden tot nu toe.

Interview met Marga Beerepoot | Lid sectorbestuur FNV Senioren

Marga, wat zijn de meest besproken thema's op het congres tot nu toe?

Er zijn een aantal dingen die in veel speeches en discussies terugkomen. Dat is gelijk werk voor gelijk loon in Europa, een socialer Europa en daarmee gepaard hoe wij de opkomende rechtse flank tegenwicht kunnen bieden. Sommige bijdrages gingen zelfs zo ver om te eisen dat multinationals in alle Europese landen hetzelfde loon voor hetzelfde werk zouden moeten betalen. Alleen hoe realiseer je dat? Los van het feit dat nationale loononderhandelingen nationaal zijn, zijn de prijs- en loonverschillen tussen b.v. Roemenië en Nederland enorm. De discussie legt dus ook bloot dat wij in Europa een grote economische onevenwichtigheid tussen landen hebben, en dat we dus daaraan eerst moeten werken. Opwaartse convergentie, het naar elkaar toe groeien van welvaartsstandaarden en lonen. Dat wordt vanmiddag besproken als we het gaan hebben over het economie hoofdstuk van het EVV actieprogramma gaat.

En is er gesproken over de val van de Oostenrijkse regering?

Natuurlijk! De Oostenrijkse politici die hier gesproken hebben, hebben zich veelal verontschuldigd [lacht]! red. Een gelekte video waaruit bleek dat vicekanselier Heinz-Christian Strache bereid was zich te laten omkopen bracht de extreemrechtse coalitiepartner FPÖ in opspraak. Maar niemand die hier is betreurd het dat de FPÖ geen onderdeel van de regering meer is. Alleen maken mensen zich zorgen over wat de val van de regering betekent voor de opkomst en stemming bij de Europese verkiezingen, die zijn hier aanstaande zondag.

Met wie heb je tot nu toe gesproken?

Onze delegatie trekt veel samen op, en met wie je spreekt hangt er net van af wie naast je zit. Het is vrij moeilijk, tenminste op de eerste dag, nieuwe mensen te ontmoeten als je nog niemand uit het internationale netwerk kent. Je ziet aan hun naambord niet uit welk land iemand komt, en het is heel druk. Tijdens de lunch ook, dus het is moeilijk om anderen te benaderen en rustige gesprekken te voeren. Maar we zijn vandaag op bezoek bij het gemeentehuis van Wenen op uitnodiging van de burgemeester. Ik ben benieuwd hoe dat gaat, ik denk dat daar meer onderling contact ontstaat.

Is jouw sector senioren vertegenwoordigd uit andere landen?

Nou de leeftijd wel [lacht]! Tijdens de plenaire sessie gisteren werd aan mensen gevraagd op te staan als ze onder de 35 waren. Alleen 22 mensen stonden op in de zaal. Dat geeft toch weer de noodzaak aan dat vakbonden jongeren beter moeten organiseren. In veel landen zijn senioren niet apart georganiseerd, ze hebben niet een eigen bond maar vallen onder een sector, net als bij Bondgenoten vroeger. Abvakabo had al heel lang een seniorenafdeling, maar Duitsland en Denemarken b.v. niet. Dat maakt het ook lastig. Wij zijn wel internationaal georganiseerd en zijn actief in de FERPA (*Federation Européenne des Retraités et Personnes Agées*). Dat is binnen het EVV de Europese vakbondsorganisatie van ouderen. Maar door het feit dat er vaak geen aparte bond voor senioren is, zijn niet alle Europese landen daarin vertegenwoordigd. Onze prioriteiten zijn wel relevant voor alle Europese bonden natuurlijk: Zorg, wonen en inkomen bijvoorbeeld. Bij pensioenen is dat ingewikkelder omdat de nationale stelsels zo veel verschillen en de EU hier weinig zeggenschap over heeft. Dat staat dus ook niet op de agenda.

Heb je nieuwe dingen geleerd?

Nou ik moet zeggen, ik merk dat de FNV heel vooruitstrevend is, want alle thema's die aangestipt worden: gelijk loon voor gelijk werk, ongelijkheid, energie transitie, klimaatverandering, extreemrechts en discriminatie, robotisering ... we zijn er allemaal mee bezig. Ik heb dus niet heel veel nieuws geleerd. Maar de passie waarmee mensen spreken is wel heel inspirerend. Is dat anders dan bij de FNV? Nou in de meeste groepen waar ik in zit [internationaal, xxx] is de passie er wel. Maar dit congres inspireert mij om deze passie uit te dragen naar andere leden. De bond is de enige beweging die daadwerkelijk sociale verandering teweeg kan brengen. Dat moeten we uitdragen.

En tenslotte, wat neem je mee van het EVV congres voor je FNV vakbondswerk?

Ik ben er nu nóg meer van overtuigd dat als wij, als landelijke bond, iets willen bereiken, wij dat in Europees verband moeten doen. Wij leven in de tijd van multinationals en globalisering. Als wij voor werknemers iets willen bereiken moet je dat via Europa doen. Niet omdat ik denk dat het zo leuk is in de EU. Maar ik ben overtuigd dat het nodig is om samen te werken. Omdat overal hetzelfde gebeurt: de ongelijkheid groeit, zeggenschap wordt overal minder.

Ook de grote problemen die wij de komende jaren krijgen met klimaatverandering, energietransitie, robotisering. Dat zijn allemaal grensoverschrijdende problemen die wij niet bilateraal kunnen oplossen. De implementatie is nationaal of bilateraal, maar de uitgangspunten en minimumnormen moeten we Europees afspreken.

Ook leefbaar loon moet op Europees niveau komen, vind ik.

In het ene land zal de hoogte daarvan anders zijn dan in het andere door de prijsverschillen, maar Europese minimumnormen over wat een leefbaar loon inhoudt, dat kan wel Europees.

Interview met Liselotte Struijs | Junior Industrial Officer van Nautilus International

Liselotte, wat heeft op jou de meeste indruk gemaakt deze week op het EVV congres?

Op het EVV congres loopt een enorme hoeveelheid betrokken, gepassioneerde en gelijkgestemde vakbondscollega's rond. Dat is ontzettend inspirerend! Waar ik normaliter voornamelijk mijn eigen leden en collega's spreek en daar dan heel druk mee ben, realiseer ik me nu (weer) dat ook in de andere (Europese) landen om ons heen kei- en keihard wordt gewerkt om sociale, eerlijke en goede arbeidsvoorwaarden- en omstandigheden voor elkaar te boksen. Dat op Europees niveau de samenwerking wordt gezocht (en gevonden!) is mooi om te zien. Dat gezegd hebbende moet ik ook benoemen dat ik graag zou zien dat al dit harde werk en de enorme inzet van de betrokken vakbondsmedewerkers zichtbaarder wordt voor de leden (en andere burgers). Zij plukken immers wel de vruchten ervan!

Met welke mensen heb je dit congres het meeste contact gehad?

Dit is de eerste keer dat ik mag deelnemen aan een internationaal vakbondsevenement. Er valt dus veel te leren en dat doe ik voornamelijk door veel te spreken met de meer ervaren FNV collega's én kaderleden die aanwezig zijn bij dit congres. Zij leren me hoe FNV actief is binnen de Europese Unie, wat de verhoudingen zijn binnen de EVV, wie - wie is, wie welke taak heeft en wat de doelstellingen en activiteiten van de EVV zijn. Daarnaast heb ik soms de gelegenheid om kennis te maken met internationale collega's die voor ons interessante acties/werkzaamheden doen. Ik hoop dat ik bij een eventueel volgend evenement voldoende kennis van het internationale vakbondswerk heb om ook zelf toffe, interessante en nuttige internationale contacten te leggen!

Wat neem je mee van het EVV congres voor je FNV vakbondswerk?

Ik werk sinds kort voor Nautilus International. De naam zegt het al: dat is een internationaal georiënteerde vakbond die zich inzet voor alle maritieme professionals (zeevervaart, binnenvaart, offshore werkers).

We hebben vakbondskantoren in Nederland, het Verenigd Koninkrijk en

Zwitserland en zijn aangesloten bij zowel de Europese als de Internationale transport vakbonden (ETF/ITF).

Andere internationaal georiënteerde vakbonden aan het werk zien, vind ik daarom supercool en heel leerzaam!

Daarnaast vind ik het inspirerend om bevestigd te zien dat de vakbond niet alleen op lokaal en nationaal actief is en invloed heeft, maar dus ook op internationaal niveau. Zoals eerder gezegd is het internationale werk en de samenwerking tussen bonden niet direct het eerste wat leden meekrijgen van ons vakbondswerk. Ik hoop dat ik hen (en mijn vrienden/leeftijdsgenoten) hier – on the go – meer inzicht in kan geven.

FNV Europa nu ook op Twitter!

Het Europeat team heeft een Twitteraccount aangemaakt:

FNV Europa (@EuropaFNV). In eerste instantie om het EVV congres in Wenen en natuurlijk de Europese verkiezingen van vandaag nauw te volgen en becommentariëren.

We hebben een sterke FNV delegatie bij het congres en op de eerste dag al veel 'likes', volgers en 'retweets' gehad. Volg ons vanaf nu op Twitter, waar wij relevante Europese ontwikkelingen voor werknemers en uitkeringsgerechtigden zullen volgen.

Koreanen op bezoek bij FNV in Amsterdam

Op 15 mei heeft een groep van ruim 20 Koreanen de FNV bezocht om zich te laten informeren over het Nederlandse model van medezeggenschap en vakbonden. De groep bestond uit vertegenwoordigers van publieke instellingen in Korea. Die doet momenteel een rondje door Europa om te horen hoe werknemers in Europa invloed (kunnen) uitoefenen op hun werkgevers, arbeidsvoorwaarden, werksituatie, etc.

In het Vakbondshuis in Amsterdam hebben Jan Schrieffer (IZS-commissie Ledenparlement) en ik met behulp van een Koreaanse tolk de aanwezige Koreanen geïnformeerd over de drie pijlers van de medezeggenschap in Nederland:

- Vertegenwoordiging door vakbonden op sector- en bedrijfsniveau (o.m. cao's en sociale plannen);
- Ondernemingsraden in de bedrijven en instellingen (beïnvloeding ondernemingsbeleid);
- Door ondernemingsraden voorgedragen commissarissen.

Na een korte presentatie over ons Nederlandse model en enkele factoren waardoor dit sinds een aantal jaren bedreigd wordt (globalisering, vrije markten, handelsverdragen, etc.) is er gediscussieerd over de verschillende mogelijkheden om werknemers invloed te geven in de organisaties waarvoor zij werken. De Koreanen toonden zich daarbij zeer geïnteresseerd in de manier waarop we dat in Nederland doen. In (Zuid-)Korea is momenteel (nog) niets wettelijk geregeld om werknemers invloed te geven.

De verwachting van de deelnemers aan het bezoek was, dat het meest waarschijnlijk is dat er op termijn iets geregeld kan gaan worden in de vorm van aanwezigheid bij/deelname aan activiteiten van de "boards" van de bedrijven en instellingen (op Europees niveau noemen we dat "Board Level Employee Representation").

De Koreanen toonden zich wél enigszins verbaasd over het feit dat wij als kaderleden deze introductie geheel voor onze rekening namen/konden nemen. Over de door ons verstrekte informatie en de discussie toonden ze zich achteraf zeer tevreden en ze wilden graag met ons gefotografeerd worden voor het Vakbondshuis. Na het bezoek aan Nederland gaan ze o.m. Brussel bezoeken en in ieder geval ook Duitsland.

Na het praten met zo'n groep mensen uit een Zuidoost-Aziatisch land realiseren we ons hoeveel mogelijkheden we hier in Nederland eigenlijk hebben om invloed uit te oefenen in onze bedrijven en instellingen. Wel moeten we er voor gaan zorgen dat deze mogelijkheden veel optimaler benut (kunnen) gaan worden.

Ernst Kuntz, Werkgroep Europese Ondernemingsraden

NIEUWS UIT BRUSSEL

Wat willen Nederlanders van de EU?

Enkele dagen geleden presenteerde het Sociaal Cultureel Planbureau een nieuw rapport [“wat willen Nederlanders van de EU”](#)? Het SCP had al in 2018 onderzoek gedaan, en heeft dit met het oog op de Europees Parlement verkiezingen opnieuw geactualiseerd. De resultaten zijn lastig uit te leggen. In het algemeen kan er gesteld worden dat Nederlandse het EU lidmaatschap steunen. De steun is hoger dan tijdens de crisis maar lager dan in de jaren '90. Hoogopgeleiden en EU-voorstanders vragen aandacht voor het klimaat, terwijl lageropgeleiden en EU-tegenstanders juist aandacht willen voor terrorismebestrijding en het tegengaan van geld- en tijdverspilling. Voor beide groepen is meer inzet van de Europese Unie op migratie en vluchtelingen een prioriteit. Aan de ene kant wordt er gevraagd om gemeenschappelijke uitgangspunten, harde afspraken en strenge controles maar er wordt ook gehecht aan nationale identiteit, vrijheid en niet te veel bemoeienis vanuit Brussel. Met name op de verzorgingsstaat willen Nederlanders geen Europese bemoeienis en ook zou de EU niet verder moeten uitbreiden.

De Westerschande tunnel

Een column van Martin Siecker

De kosten voor mobiliteit stijgen gestaag, er komen steeds meer systemen voor rekeningrijden in Europa. Nederland is als een van de weinige tolvrije oases een uitzondering. Maar net als in dat kleine dorpje van Asterix en Obelix in dat grote Roomse Rijk – dat qua omvang verdomd veel lijkt op de huidige EU - is er in Nederland één klein gebied waar alles anders is en de inwoners wel extra moeten betalen voor hun mobiliteit: Zeeuws Vlaanderen.

Ik las onlangs het wensenlijstje met betrekking tot de mobiliteit van de vier grote steden, dat was niet misselijk. Een extra Brienenoordbrug (terwijl de huidige in 1990 is verdubbeld) voor Rotterdam, een lightrail verbinding voor Den Haag, een metro voor Utrecht, extra metrolijnen in het westen van de stad voor Amsterdam. En ze willen allemaal cofinanciering door het rijk zodat het hun inwoners geen extra geld gaat kosten.

Mijn zwager was jarenlang wethouder in Terneuzen, een van zijn hoofdpijndossiers was de 'Westerschande' toltunnel die Zeeuws Vlaanderen tot een overzees gebiedsdeel heeft gemaakt en de inwoners op hoge kosten heeft gejaagd voor hun mobiliteit. Een sinds jaren gevoeld onrecht, al in 1958 togen duizenden Zeeuws Vlamingen naar Den Haag om vrije doorgang naar de rest van het land te eisen. Sinds 2003 is er een tunnel waar tol wordt geheven tot 2033.

Ik heb eens wat onderzoek gedaan hoe zulke dingen gaan in Nederland. Sinds het Noordzee kanaal in 1876 is geopend, een ononderbroken waterweg van 25 kilometer lang die loopt van de Noordzee via het IJ naar de toenmalige Zuiderzee, werd Noord Holland in feite een eiland. Er waren 2 oeververbindingen: de sluizen in IJmuiden (tussen Noordzee en het kanaal) en de Oranjesluizen in Amsterdam (tussen het IJ en de toenmalige Zuiderzee). Passage was gratis.

In ruim 140 jaar zijn er veel oeververbindingen bijgekomen. In Velsen 2 tunnels voor auto's en motoren en een spoortunnel en in Amsterdam 4 tunnels voor auto's en motoren, een spoortunnel en een metrotunnel. Ook exploiteert het Gemeentelijk Vervoer Bedrijf 9 veren voor voetgangers en (brom)fietsers over het IJ en 2 veren over het Noordzeekanaal buiten Amsterdam die naast voetgangers en (brom)fietsers ook auto's en motoren vervoeren.

Daarnaast zijn er 4 tunnels in de stad die géén oeververbinding zijn (Piet Hein-, Michiel de Ruyter-, Spaarndammer tunnel en de Cuyperspassage) en is de Gaasperdammer tunnel in aanbouw. Voor de metro- en spoorverbindingen moet je een geldig vervoerbewijs hebben maar dat moet iedereen die met trein of metro reist, niet alleen de inwoners van deze dan wel gene oever aan het IJ. Dus zijn al die verbindingen in principe wel openbaar en tolvrij.

Er is slechts één tunnel in Amsterdam die weliswaar tolvrij is voor zijn gebruikers maar niet openbaar, dat is de voetgangerstunnel voor de directie van de Algemene Bank Nederland onder de Keizersgracht door tussen de bankgebouwen De Bazel en De Vijzel. Daar is een goede reden voor: die tunnel is niet met publiek geld gefinancierd maar door de bank zelf en heet in de volksmond dan ook de Poentunnel.

Buiten de Noord Hollandse kanaalzone zijn er afgelopen 140 jaar 2 vaste oeververbindingen bijgekomen: in 1932 de Afsluitdijk tussen Den Oever en Cornwerd - waarmee de Zuiderzee IJsselmeer werd - en de Houtribdijk tussen Lelystad en Enkhuizen in 1972. Ook hier geldt voor de Randstad kennelijk een ander soort van urgentie dan in de provincie want in tegenstelling met de tunnel Zeeland zijn alle verbindingen in Noord Holland wel tolvrij.

Het verschil met Zeeuws Vlaanderen dat door een ononderbroken waterweg van 50 kilometer is afgesneden van Nederland is schrijnend. Er is één vaste oeververbinding, daarvoor moeten de inwoners fors betalen. Als je twee keer door de tunnel moet omdat je aan de ene kant van de Schelde werkt en aan de andere kant woont kost dat bij een abonnement € 7,60 per dag en zonder abonnement € 10,--. Het alternatief is 100 kilometer omrijden via Antwerpen.

De kans is groot dat zelfs die mogelijkheid straks tot het verleden behoort. België onderzoekt de mogelijkheid van tolheffing, bij een positieve uitkomst kan die tol ingevoerd worden rond 2024 en gaat de achterdeur dicht. Dan moeten Zeeuws Vlamingen betalen als ze hun 'thuis' uit willen. Een tolvrije tunnel staat dus hoog op de verlanglijst maar door de afspraken die bij de bouw zijn gemaakt door Provincie en Rijk moeten de Zeeuwen nog zo'n 14 jaar wachten.

De Westerschelde tunnel is niet de enige toltunnel in Nederland, ook in de Kiltunnel (sinds 1977) wordt tol geheven om het Eiland van Dordrecht beter toegankelijk te maken. Verschil is dat daar wel tolvrije alternatieven zijn als je naar het Eiland van Dordrecht toe- of er juist af wil. En de tolheffing loopt op zijn eind, zo rond 2020 zou de tunnel zijn afbetaald. Wel wordt verlenging overwogen omdat de tunnel gerenoveerd zou moeten worden – dat kost ook geld.

Het is normaal dat je betaalt voor wat je gebruikt, veel EU landen heffen tol of gaan dat doen de nabije toekomst doen. Maar nergens anders heb ik een voorbeeld gezien waar inwoners van een regio alleen tegen betaling van een soort borgsom per auto hun thuisbasis uit mochten en ze die bij terugkeer niet gerestitueerd krijgen maar hem nóg eens moeten betalen – keer op keer. Zeeuws Vlamingen voelen zich geen inwoner van Nederland maar van een wingewest.

Er is veel gezegd en geschreven over hoe dat geld van de dividend belasting beter besteed had kunnen worden dan het zonder voorwaarden terug te geven aan het Nederlandse bedrijfsleven. Onderwijs, zorg, defensie, veiligheid, arbeid – zaken waar gewone mensen wat aan hebben waren een veel betere bestemming geweest. De Westerschelde- en de Kiltunnel tolvrij maken zou op dat lijstje niet misstaan en slechts een fractie van die 1,9 miljard gekost hebben.